○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○

Go-Amiko

Informilo de
Japana Esperantista Go-Asocio
N-ro 168, Aŭgusto 2023

○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○

八ヶ岳囲碁合宿、楽しく終了

左から、堀、小林（一般参加）、森、桜井、木下、山中（一般参加）
2023年5月13日（土）— 14日（日）　八ヶ岳エスペラント館

Maja kunsido: 2023.5.13-14 Jacugatake-Esperanto-Domo

コロナで3年間開けなかった八ヶ岳囲碁合宿は、桜井、木下、堀、森の4人の会員と、桜井さんの囲碁仲間2人の参加を得て、合計6人で、それぞれが5回、総当たりで対戦しました。結果は、

優勝　桜井信夫さん（7段）　4勝1敗
2位　堀泰雄さん（3段）　　3勝2敗
3位　山中さん（5段）　　3勝2敗

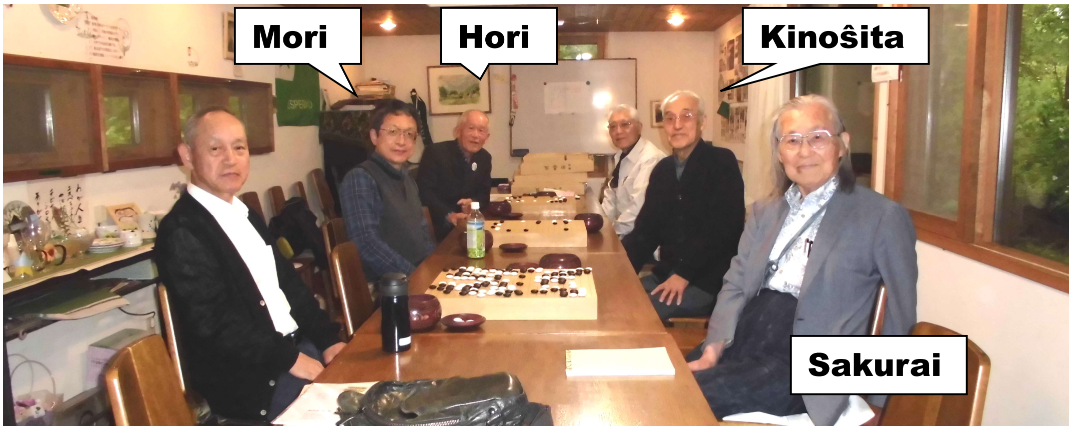

山梨県北杜市にある日本エスペラント協会の研修施設「八ヶ岳エスペラント館」は、この季節、新緑でとても美しく、また館創立20周年で植えたシャクナゲがまさに咲き始めるところでした。

残念ながら女性の参加はなく、男ばかり。夕食は近所の食堂から釜めしを取り寄せ、後はトマトとキュウリ、それにおつまみという質素なものでしたが、お互いの戦いぶりをたたえつつ、楽しい夕食になり、酔っ払ってもまた食後に対局をしました。

Go-kunsido en Esperanto-Domo de Jacugatake ne okazis dum tri jaroj pro kronvirusa pandemio, sed en tiu ĉi jaro ĝi okazis kun la partopreno de kvar membroj, Sakurai, Kinoshita, Hori kaj Mori, kaj du el la amikoj de s-ro Sakurai, Kobajaŝi kaj Jamanaka. La rezulto estis,

La unua loko : s-ro Sakurai (7-a Dan) : 4 venkoj kaj 1 perdo
La 2-a loko : s-ro Hori (3-a Dan) : 3 venkoj kaj 2 malvenkoj
La 3-a loko : s-ro Jamanaka (5-a Dan) : 3 venkoj kaj 2 malvenkoj

Bedaŭrinde, partoprenas nur viroj, tamen ni havis tre agrablan tempon, ĝuante go-ludojn.

囲碁の格言 Saĝaj vortoj pri Go-ludo

　囲碁の格言を覚えておいて、場面場面でそれを思い出すと、良いヒントにもなるし、冷静になります。

Saĝaj vortoj pri Go-ludo povas esti tre utilaj. Kiam tiu situacio aperas, vi rememoru tiujn. Vi povas esti trankvila kaj juĝi ĝuste.

攻める石にツケるな Ne tuŝmetu al la ŝtono kiun vi atakas.

ツケは自分の石を強化すると同時に相手の石も強くしてしまうので、攻めたいと思っている石にツケていくのは得策ではない。

La tuŝmeto plifortigas vian propran ŝtonon kaj samtempe ĝi plifortigos ankaŭ la ŝtonon de la kontraŭulo, do ne estas bona ideo tuŝi la ŝtonon, kiun vi volas ataki.

大石死せず Granda ŝtonaro ne mortas

大きな石は周辺に利き筋なども多く、無理に取りに行ってもそう取れない。

Granda ŝtonaro ofte havas multajn efikajn rimedojn por sinvivigi, do eĉ se vi provos mortigi ĝin, vi malofte plenumos tion.

ダメのツマリが身のつまり Ŝtopi liberpunktojn estas sin sufoki.

ダメを無用に詰めると、自らの首を絞めることになるという戒め。

Ŝtopi spirpunktojn de la kontraŭula ŝtonaro ofte sufokas vian ŝtonaron.

敵の急所は味方の急所 Vivpunkto estas komuma por ambaŭflankoj.

相手にとっての急所は、自分にとっても重要な着点となることが多い。

La vivpunkto de kontraŭulo ofte estas grava por vi.

取ろう取ろうは取られのもと Kapti kaj kapti foje fariĝas kaptita.

相手の石を無理に殺しに行くと、自分の石が死んでしまうことも多い。

Se vi tro hastas mortigi kontraŭulan ŝtonaron, via ŝtonaro ofte estas mortigita.

碁盤の話 Go-tabulo

碁盤を作る木材には榧、桂、イチョウ、ヒノキ、ヒバなどが使用される。碁盤を作るためには少なくとも樹齢数百年の大木が必要である。榧製、特に宮崎県産の榧の柾目盤が最も珍重され高価であるが、近年は榧の大木は国内では非常に稀少となり、中国・雲南産の榧を使った盤が多く販売されるようになった。

碁盤上に引かれた線はヘラや筆を使って引く手法の他に、太刀目盛りと呼ばれる独特な伝統的手法がある。これは日本刀の刃を丸め、温めて黒漆を付け盤面に刃先を押しつけて線を引くものである。表面に漆が乗るため、線には微妙な盛り上がりができる。視覚障害者が手触りでマス目を判断して碁を楽しめるように、この線をわざと厚めに作る碁盤も存在する。視覚障害者用として、交点に穴の開いた盤にキノコ型の碁石を差し込む、線を高くして碁盤の目を立体とし片方に溝が彫られた碁石を置いて固定する、など様々な用具が考案されている。碁盤の価格は数千円から１千万円超までである。

足付き碁盤の裏側の中央部分にはへこみがある。これは「へそ」と呼ばれる。木材の乾燥による歪みや割れの防止と、石を打った時の音の響きを良くする効果がある。碁盤の脚は、クチナシの実の形を模しており、「他人の対局に『口無し』ということ」を示唆している。

Kaja, kacura, ginko, cipreso estas utiligitaj kiel materialoj por farado de go-tabuloj. Por fari go-tabulon, necesas granda arbo, kiu aĝas almenaŭ kelkcent jarojn. Kaja-ligno, precipe rektgrajna kaja-ligno el la gubernio Mijazaki, estas la plej aprezita kaj multekosta, sed grandaj kajaj arboj fariĝis tre maloftaj en Japanio en la lastaj jaroj, kaj multaj tabuloj uzantaj kaja lignon el Yunnan, Ĉinio nun estas vendataj.

Krom uzi spatelon aŭ peniko por desegni liniojn sur la Go-tabulo, ekzistas unika tradicia metodo nomata Tachi-skalo. Tio estas farita rondigante la klingon de japana glavo, varmigante ĝin, aplikante nigran lakon, kaj premante la randon de la klingo kontraŭ la surfaco de la tabulo por desegni linion. Ĉar la lako estas aplikata al la surfaco, la linioj povas esti subtile levitaj.

Estas ankaŭ Go-tabuloj kun pli dikaj linioj, por ke vidhandikapitoj povu ĝui ludi, juĝante la kvadratojn per tuŝo. Diversaj iloj estis elpensitaj por la vidhandikapitoj, kiel ekzemple enmetado de fungoformaj Go-ŝtonoj en tabulon kun truoj ĉe intersekciĝoj, aŭ metado kaj fiksado de Go-ŝtonoj kun kaneloj sur unu flanko de la Go-tabulo kun levitaj linioj por fari la kradon de la tabulo tridimensia.

La prezo de go-tabulo varias de kelkaj mil enoj ĝis pli ol 10 milionoj da enoj, depende de la materialo.

Estas kavo en la centro de la malantaŭa flanko de la tabulo kun gamboj. Tio estas nomita "umbiliko". Ĝi havas la efikon malhelpi deformadon kaj krakadon pro sekiĝo de la ligno kaj plibonigi la resonadon de la sono frapante ŝtonon. La kruroj de la Go-tabulo imitas la formon de la frukto de la gardenio, sugestante ke « diri ne al la ludoj de aliaj homoj ».

El ”JACU-GA-TAKE” kunsido 2023

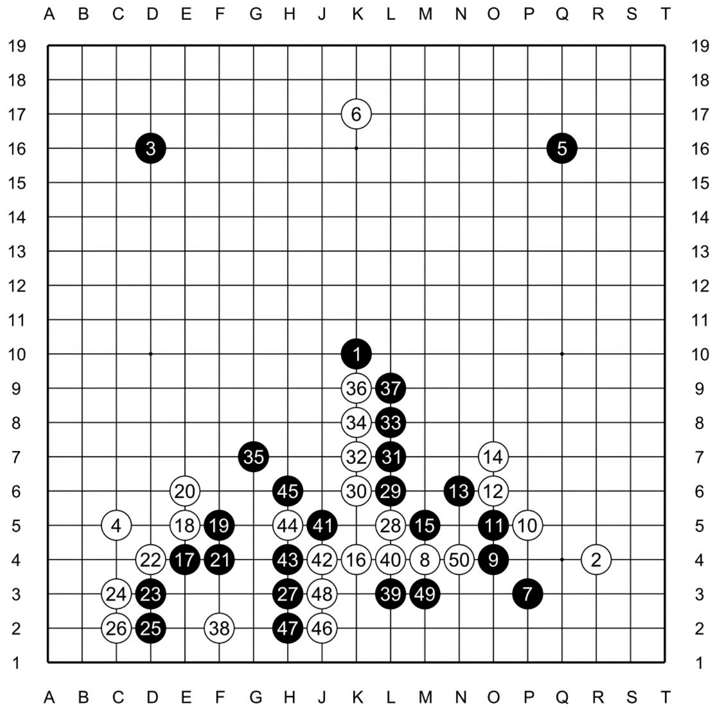

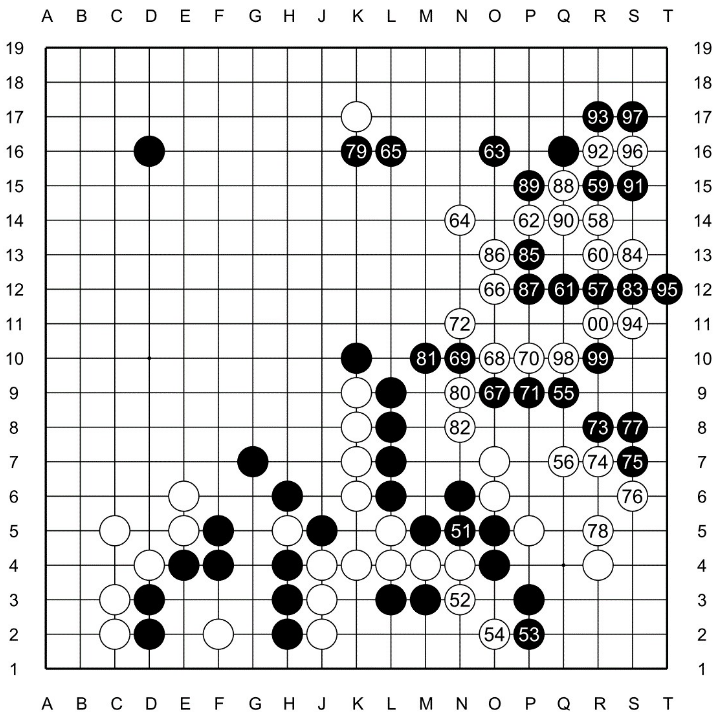

S-ro SAKURAI havis Blankon kaj mi MORI havis Nigron donante 6.5 poentojn da egaligo. (KOMIo)

Kiel kutime por analizo mi uzas Arte-faritajn Intelektojn, el kiuj unu estas nomita “入神の囲碁” (NYUUSIN NO IGO, mallongigo “NI”), kiu signifas “GOo de En-di-iĝanto”, kaj la alia estas “Leela Zero” (mallongigo “LZ”).

B38 estus tro frua. Anstataŭe la AIoj rekomendas ke Blanko ‘re-batu’ sur punkton J-10 (maldekstre de N1).

N49 estas malbona. Nigro iluziĝis, ke la nigraj ŝtonoj povas ‘transvadi’ al N-7.

B58 estus tro avara, ĉar ĉi tiu ŝtono estis atakita de Nigro kaj Nigro faris teritorion en Supra Dekstra parto. La AIoj rekomendas, ke Blanko singardu en MalSupra Dekstra parto per salto al R-2 aŭ ‘tuŝmeto’ al R-9.

B78 devus esti tro sin-gardema. La AIoj rekomendas ‘unupunktan salton’ al R-2.

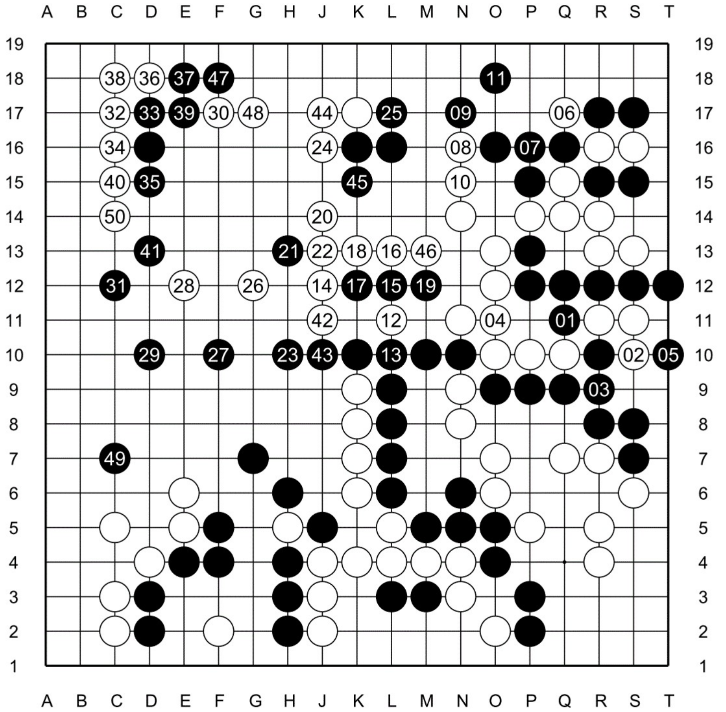

Ĝis N105 en Dekstra rando, Nigro kaptis blankajn 3 ŝtonojn kaj certe viviĝis.

Laŭ AIoj, en ĉi tiu diagramo, Nigro tenis avantaĝon kun ĉirkaŭ 90 procentoj da venko-ebleco.

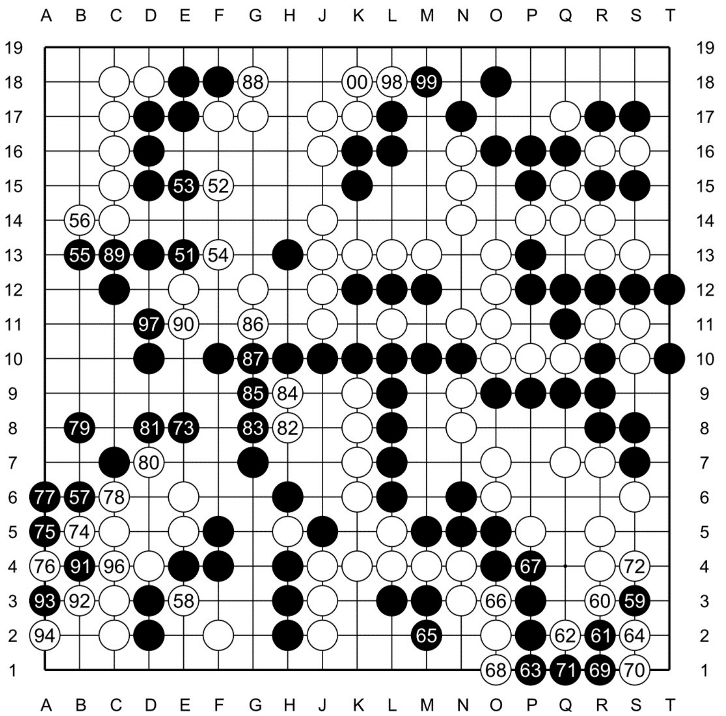

(N195: sur spuro de B176)

N63 estas malbona. Nigro devus sinligi per N64. Se Blanko 'transvadas' kiel B63, la dividita nigra ŝtonaro povas viviĝi per N69 kaj N72.

Post la lim-aranĝoj en MalDekstra rando, laŭ AI "NI", jam grava estas punkton J-6, aŭ Nigro 'sinligi' aŭ Blanko 'tranĉi' nigran unu ŝtonon.

En la situacio post B200 ('sinligi' sur K-18), AI "NI" taksas eblecon de Nigra venko je 77 procento, se Nigro 'batas' sur J-1 en MalSupra rando.

Eble ĝi antaŭvidas eblecon de 'kunvivo' inter blanka granda ŝtonaro kaj interna nigra kaptitaro, kiun mi pensis ke jam morta, en MalSupra rando.

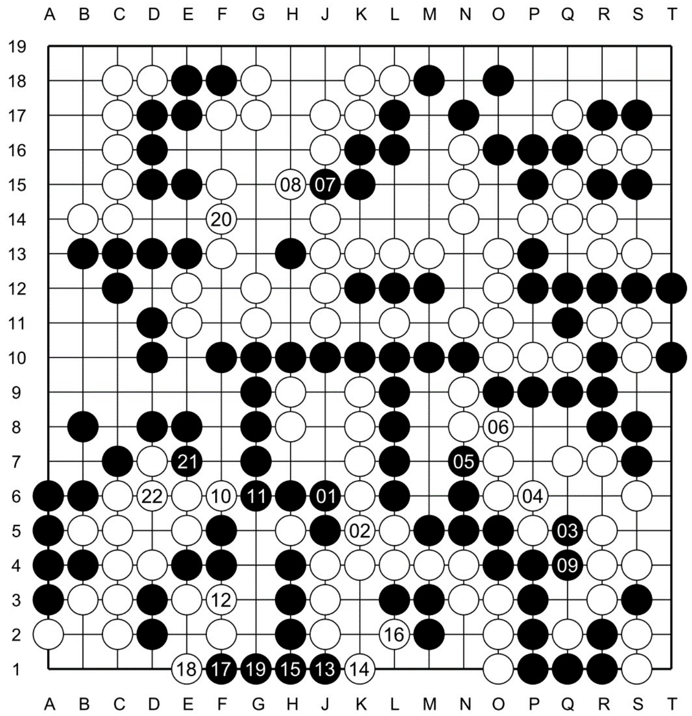

Mi Nigro pensis, ke post blanka 'diagonala sinligo' B216 sur punkton L-2, Nigro ne plu havas rimedon kontraŭ la Blanka ŝtonaro, sen ideo por fari 'kunvivon', ĉar se Nigro plue ŝtonmetas internen en la blanka ŝtonaro, la formo de interna nigra ŝtonaro fariĝas 'kurba kvar', viva por Blanko.

Kaj nombrante ke la poentoj de nigraj teritorioj ne estas sufiĉe multaj por pagi la 6.5 poentojn da egaligo (KOMIo) , mi rezignis la ludon ĉe B222.

S-ro SAKURAI registris la ludon, kaj post unu monato mi ricevis belan presaĵon.

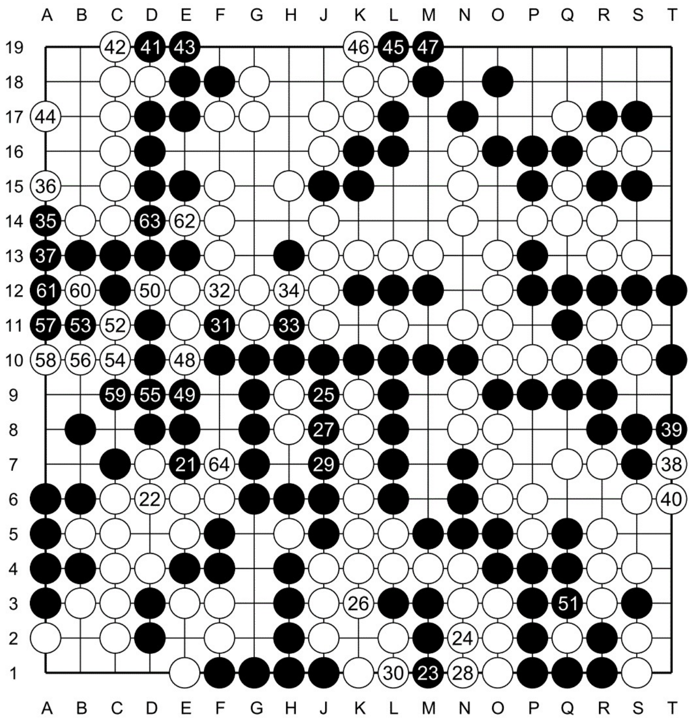

El la surpapera registraĵo mi faris la elektronikan dosieron. Kaj volus konsulti la Aiojn, je kiom da poentoj Blanko venkos.

Ĉi tiam mi estis surprizita, ke ambaŭ AIoj kalkulas eblecon de Nigra venko je 78 procentoj!

Kontaŭ N223, por eviti 'kunvivon', la blanka ŝtonaro jam ne havas sufiĉan 'liberpunktojn' ĉirkaŭ ĝi, do Blanko devas tuj 'eksufoki' la internan nigran ŝtonaron, per B224 ktp.

Dume Nigro ŝtopante la 'eksterajn liberpunktojn' de la blanka ŝtonaro, aŭtomate glutis la du ŝtonojn.

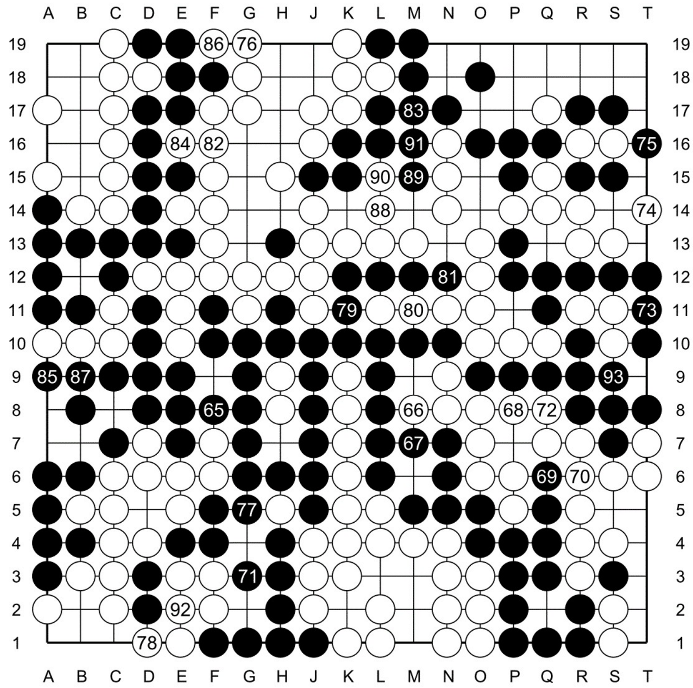

Ek de N221 ĝis B264 (Postluditaj metoj: N223 kaj la sekvoj)

La postluditajn metojn mi aldonis obeante rekomendon de la AI 'NI'.

AIoj, kiam elekti punkton por ŝtonmeti, ordinare ne kalkulas teritoriojn sed elektas ŝtonmeton, kiu kalkuliĝas havi la plej altan eblecon por venki, laŭ tre komplika kalkulado de la aranĝo de ŝtonoj, bazite de datenoj de multegaj inter-komputilaj ludoj. Do la lim-aranĝo de AIoj devus esti ne ĉiam prava.

Sed laŭ mia sperto, fortaj AIoj estas ege pli lertaj ol mi.

(Postluditaj metoj) Ek de N265 kaj N293

Ĉe N293 (S-9), valoraj metoj kaj necesaj sin-gardoj en teritorioj estis jam metitaj.
Ĉi tiam ambaŭ AIoj diras ke 'Nigro venkos je 0.5 poento'. Tio estas la kialo ke ambaŭ AIoj kalkulas, ke Nigro estas avantaĝa ĉe B222, kiam mi rezignis la ludon....

MORI Hitosi

Jacugatake-Esperanto-Domo

Kursejo de Japana Esperanto-Instituto situanta 100 kilometrojn okcidente de Tokio. Ĝi estis konstruita antaŭ 30 jaroj, sed eĉ nun plej brilas. Multaj Esperanto-aranĝoj okazas ĉi tie ĉiun jaron.

Go-ekzercaro por Komencantoj (31)

Elementa go-problemo; Nigro mortigu la blankan ŝtonaron.

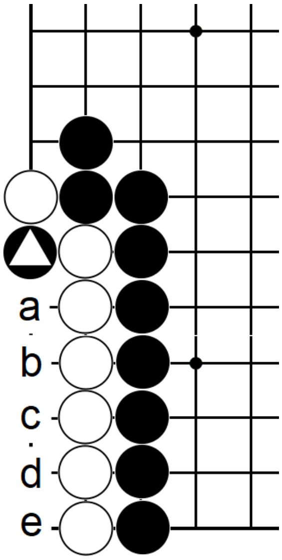

KYUUulo: Ĉu N-c?
Profesiulo: Blanko Respondas per B-d.
K.: Ve! Viviĝas. Ĉu N-a?
P.: Kiam Blanko forkaptas du ŝtonojn per B-b, kion faru?
K.: Pensis ke ŝtonmetu △..., tamen Blanko povas fari du okulojn per B-d.
P.: Jes! Pripensu pri aliaj rimedoj.
K.: Ĉu N-d?
P.: Se Blanko metas B-c, kion faru?
K.: Nun N-a!
(Adaptita artikolo citita el "Kreskada noto de AMIGO" en japana ĵurnalo "Semajna GOo")

La problemo 285-a
Nigro havas meton.

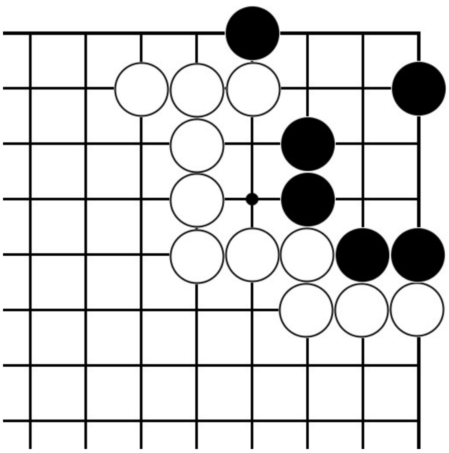

La problemo 286-a
Nigro Havas meton.

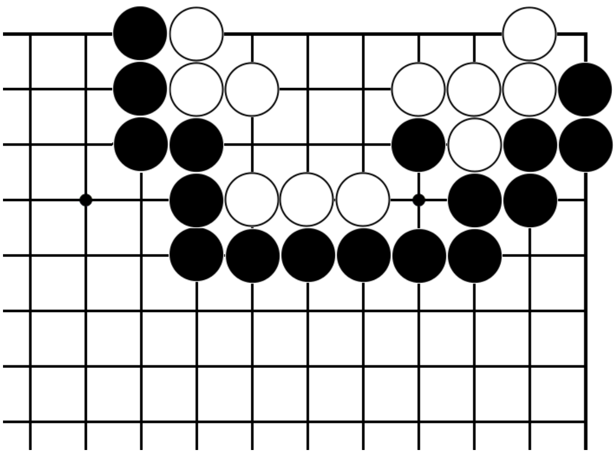

La solvo 285-a

Nigro povas sinvivigi.

Fig. 1-a: Sukceso.

Malfacile estus trovi N-1. Post N-3 alternativaj estas ‘a’ kaj ‘b’.

Fig. 2-a: Malsukceso.

Sekve Nigro ne povas eviti fariĝi ‘interna tri’.

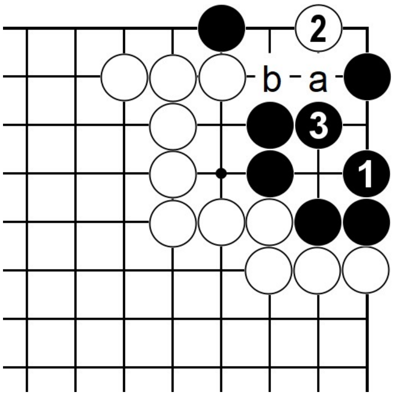

Fig. 1-a

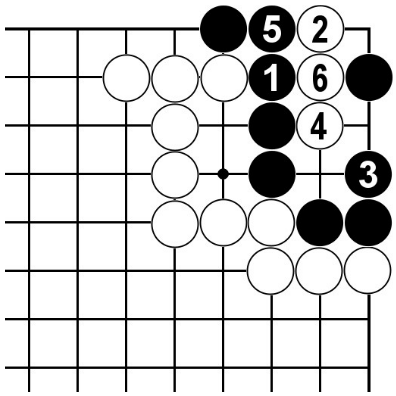

Fig. 2-a

La solvo 286-a

Nigro povas mortigi la blankon.

Fig. 1-a: Sukceso.

Esencaj estas punktoj N-1. Malfacile estus trovi N-3.

Fig. 2-a: Malsukceso.

Blanko povas sinvivigi. Anstataŭ N-1, se N-a, same B-2.

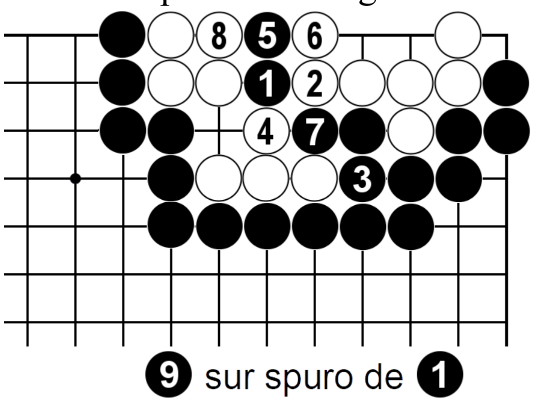

Fig. 1-a

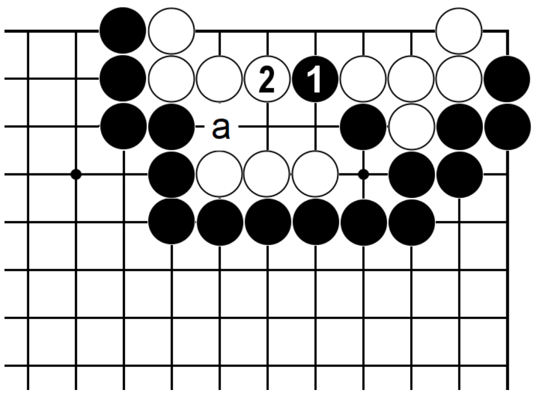

Fig. 2-a

(cititaj el ĵurnalo “Go Semajno”)

Apero de go-amiko Taĵima 7

碁仇・田島さんの出現（７）

田島さんとの囲碁対局は、結局その後お休みになって、一度も打てないでいる。石野さんとはほとんど毎週、インターネットで対局していて、４子局でも、私が若干押し気味である。今日は、７月 20 日だが、大石を取って中押し勝ちになった。これで２連勝で、もう一回勝つと５目になってしまいそうだ。インターネットの碁では「待った」が出来ない。時にはうっかりマウスを押してしまうこともあり、とんでもないところに打ってしまうこともあった。最近は慎重にしているのでそういうことはない。「待った」ができないということは、例えば、対面対局なら、「そんなところに打ったら、皆取っちゃうよ」などと、相手に「待った」をさせることも出来るが、インターネットではそんなことが出来ない。今日も、石野さんの大石が死んでしまったが、対面なら「待った」をさせて、更に対局が続いたことだろう。その点では、非対面対局は、下手に厳しい。

さて、話題がないなあと思っていたところに、良い話題を見つけた。７月 15 日に、群馬県草津温泉に出かけた。ここには、ハンセン病の人が暮らしている「栗生楽泉園」がある。ハンセン病は、日本では「らい病」と呼ばれ、業病として忌み嫌われていた。草津温泉は硫黄泉で、その強烈な酸性度から、らい病に効くと言われ、多くのらい患者が草津に移り住んでいた。それが、政府のらい患者隔離政策で、草津には「栗生楽泉園」が建設され、そこに、らい患者が押し込められた。更に、反抗的な患者を懲らしめるために「懲罰施設・重監房」が作られ、全国から「反抗的」とみなされた患者が送り込まれた。この施設は、人目のつかないところに建てられ、零下 20 度にもなる冬でも薄い布団だけ、日の光りも射さないから日にちも判別できない、それに粗末な食事と、早く死ねという施設であった。建設された 1938 年から廃止される 1947 年までに 93 人が収監され、そのうち 23 人が亡くなった。ハンセン病は、感染力が弱く、最近の日本では年に数人の感染で、治療薬もあり確実に治る普通の病気になっている。しかし、偏見は根強く残り、今でも「栗生楽泉園」には、社会復帰できないまま数十人が暮らしている。

「栗生楽泉園」には、資料館があり、ここを訪問した。そこに、碁盤と将棋盤が展示してあった。碁盤の上にはスプーンが置いてあった。添付の写真が、患者の対局場面であるが、患者は、手が不自由なので、碁石を指でつまむことが出来ず、スプーンですくって置くのである。

説明によると、栗生囲碁会は、

囲碁は開園当初から施設が推奨した室内娯楽で、独身舎には碁盤が置かれていました。昭和 12 年ごろには囲碁愛好会が出来、入所者同士でたびたび大会を行っていました。成績の良いもの同士対局し、天狗本因坊を決め本因坊戦も行われていました。昭和 26 年４月、園長を支部長とする日本棋院栗生支部が認可されました。その後園外から専門棋士を迎え、対局指導も行われるようになりました。

とあった。大きな「天狗本因坊」の額も掲げられていた。

以前ここに入所していて、すでに亡くなった硲（はざま）さんという人は、ある講演会で「憲法九条を守ることは、ハンセン病撲滅に最も重要なことなのです」と言った。ハンセン病は、貧困や不衛生な環境で流行する。戦争は、それを惹起する最大要因だから、なんとしても戦争はさせないようにしなければ、というのが彼の訴えたいことだったのである。私は、彼の言葉に深く共感し、憲法九条を守る運動に頑張らなければと、誓ったのである。

「Traduko」La 15-an de julio mi iris al varmfontejo Kusacu en mia gubernio Gunma. En Kurjuu Rakusenen loĝas homoj, kiu suferis pro Hansen-malsano. La malsano de Hansen estis antaŭe nomita "lepro" kaj estis malamata kiel feroca malsano. Varmfonto de Kusacu estas sulfurfonto, kaj pro sia forta acideco ĝi laŭdire estas efika kontraŭ lepro, kaj multaj lepropacientoj translokiĝis al Kusacu. La registaro adoptis izoligan politikon de lepro-malsanuloj, kaj "Kurjuu Rakusenen" estis fondita en Kusacu, kaj lepro-malsanuloj estis devigitaj loĝi en ĝin.

Krome, "Puninstalaĵo kun ĉeloj" estis konstruita por puni ribelemajn pacientojn, kaj tiuj, kiuj estis konsideritaj "ribelemaj", estis transsenditaj al Kusacu el tuta Japanio. Tiu ĉi instalaĵo estis konstruita en kaŝita loko, kaj eĉ vintre, kiam estis 20 gradoj sub nulo, al ili estis donitaj maldikaj litkovriloj kaj mizeraj manĝaĵoj. De ĝia konstruo en 1938 ĝis ĝia malfermo en 1947, 93 « ribelemuloj »j estis malliberigitaj, 23 el kiuj mortis. La malsano de Hansen estas kaŭzita de malforte kontaĝa bakterio, sed en japanio en la lastaj jaroj nur kelkaj homoj estas infektitaj ĉiujare. Tamen, antaŭjuĝo daŭras, kaj eĉ nun, dekoj da homoj vivas ĉe Kurjuu Rakusenen sen povi reintegriĝi en socion.

Kurjuu Rakusenen havas muzeeton, kiun mi vizitis. Go-tabulo kaj ŝako-tabulo estis montritaj tie. Kuleroj estis metitaj sur la Go-tabulo. Ĉar la pacientoj estas handikapitaj, li ne povas preni la Go-ŝtonojn per siaj fingroj, do li prenas ilin per kulero.

Go-ludo estis rekomendita de la komenco, kaj multaj pacientoj ludis go-on. Okazis konkursoj nomataj « Tengu-Honinboo ». En 1951 la klubo de Rakusenen estis registrita kiel filio de Japana Go-Asocio. Poste foje vizitas ĝin profesiaj go-ludistoj.

Mi memoras unu prelegon faritan de s-ro Hazama, jam forpasinta kaj loĝinta en Rakusenen. Li diris, ke por ekstermi lepron, estas la plej grave gardi la 9an artikolon de la japana konstitucio, kiu mapermesas militojn. Lepro disvastiĝas en malriĉeco kaj malpureco, kaj tiujn kaŭzas militoj. Mi tre emociiĝis pro liaj vortoj, kaj ekde tiam mi pli diligente eklaboris por la movado garidi la 9an artikolon.

Meditoj 9

verkitaj de Sakurai Nobuo

120. La vera kortuŝa kaj inspira arto estas neniel artifika.

121. Mi deziras, ke la lingvo Esperanto akceptiĝu kiel la facila komunikilo inter popoloj kaj ankaŭ la nova latina lingvo inter intelektularo.

122. Se interesas vin la milito kiel unu ludo, vi devas scii, ke ĉiu ludo havas regulon, kaj se vi malobservas la regulojn, vi senrajtigas kiel pekulo. Se temas pri la milito, la ludo kaŭzas multe da mortoj, do estas necesaj la striktaj reguloj kaj la malobservo de la reguloj meritas tuja kondamno al morto.

123. Ĉiuj individuoj estas malsamaj unu de la aliaj, kaj do konsekvence ia ajn opinioj aprobindaj por iuj povas esti bagatelaĵoj por aliaj.

124. En la mondo estas homoj tre diversaj, kelkaj diras, « En mia vortaro ne estas la vorto 'malamiko' », kaj aliaj diras, « En mia vortaro ne estas vorto 'amikio' ».

125. Araneinoj kaptas stultajn viraraneojn allogite proksimiĝantajn por kopulacio, kaj formanĝas ilin por nutri idojn. Malsaĝaj araneoj kaptite fariĝas predo de la araneido,j kaj lertaj viraraneoj sukcesas eskapi de la teruraj inoj, plenuminte sian celon. Sed povas esti, ke tiaj viraraneoj pretas oferi sin al araneinoj por nutri naskotajn idojn. Plue ankaŭ povas esti tiaj noblaj araneinoj, kiaj ne preferas kapti tiajn bravajn viraraneojn.

Okazos kunsido de Go en la 110a Japana Kongreso en Kaŭasaki

La 21an-22an de oktobro okazos La 110a Japana Esperanto-Kongreso, en kiu okazos kunsido de Go. En ĝi ni decidos la Agadplanon por la jaro 2024.

大きな雹が降った　Grandaj hajleroj

2023.7.31

今前橋に、80 年生きてきて経験したことのない大きな雹が 20 分くらい降りました。ウズラの卵くらいで、農作物の被害が出たのではないかと心配です。拾って、焼酎の水割りにして今、飲んでいます。堀

Nun en mia distrikto hajlis senprecedence. Mi neniam spertis tiom grandajn hajlerojn. Metinte ilin, mi nun trinkas viskion. Mi timas, ke terkulturistoj ricevis damaĝon al siaj legomoj. HORI Jasuo

Germanio

La plej granda hajlero en Eŭropo (ĝis nun) falis antaŭ kelkaj tagoj; ĝia diametro havis 19 cm. Utho

数日前に降ったヨーロッパ最大の雹です。直径 19 センチでした。ウト

堀 HORI：負けた。これじゃあ、当たったら死んじゃうね。Ni mortos.

—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○—●—○

Japana Esperantista Go-Asocio (JEGA) 日本エスペランチスト囲碁協会

Esperantista Go-Ligo Internacia (EGLI) 世界エスペランチスト囲碁協会

UEA-konto: egli-f　　Retejo：　http://jega.shisyou.com/jega/index.html

Adreso：　2-13-3 Ootone, Maebaŝi, Gunma, Japanio, 371-0825, Japanio

Ĉe HORI Jasuo　３７１－０８２５　群馬県前橋市大利根町２-１３-３　堀泰雄方

retadreso: hori-zonto@r.water.sannet.ne.jp　電話：027-253-2524

Ĝirkonto:　郵便振替口座 00170-4-84859 日本エスペランチスト囲碁協会

525-0041 滋賀県草津市青地町 960-8　森均方